

# Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 1959, sp. zn. Cz 649/58

**Číslo:** 53/1959

**Právní věta:**

Nárok poživatele dávky podle vl. nař. č. 56/1956 Sb., který splní zákonné podmínky pro přiznání nároku na zaměstnanecký důchod. (K Výkladu § 86 zák. č. 55/1956 Sb.)

**Soud:** Nejvyšší soud

**Datum rozhodnutí:** 23.02.1959

**Spisová značka:** Cz 649/58

**Číslo rozhodnutí:** 53

**Číslo sešitu:** 8

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Důchod starobní

**Předpisy:**

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Navrhovatel byl pojištěn do 15. května 1950 jako samostatný stolař. Po zanechání této činnosti vstoupil dne 20. června 1950 do zaměstnání a byl pojištěn do 1. února 1953. Od 9. března 1953 pobírá starobní důchod, který mu byl přiznán podle § 18 vl. nař. č. 46/1952 Sb. Jako důchodce vstoupil do zaměstnání a byl pojištěn jako zaměstnanec v době od 27. března 1954 do 17. března 1957. Dne 6. dubna 1957 uplatnil nárok na přiznání starobního důchodu se zřetelem na ustanovení § 9 odst. 2 zák. č. 55/1956 Sb. Odpůrce přiznal mu zvýšení starobního důchodu podle § 11 cit. zák. a § 17 odst. 2 vyhl. č. 77/1957 Ú. l.*

*Lidový soud v Uh. Hradišti opravnému prostředku navrhovatele do rozhodnutí odpůrce nevyhověl.*

*Krajský soud v Uh. Hradišti změnil rozsudek soudu první stolice tak, že odpůrcův výměr zrušil a odpůrci uložil, aby znovu rozhodl.*

*Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem krajského soudu byl porušen zákon.*

## Odůvodnění:

Zákon č. 55/1956 Sb. má výslovné ustanovení o tom, jak postupovat v případě, když poživatel důchodu, který je nutno považovat za důchod podle vládního nařízení č. 56/1956 Sb., splní zákonné podmínky pro přiznání nároku na zaměstnanecký důchod. V § 86 odkazuje na zvláštní úpravu, kterou

provede Státní úřad sociálního zabezpečení v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány vyhláškou v Úředním listě, již má být provedeno zhodnocení různých druhů zabezpečení (zaopatření, pojištění). Tato vyhláška vydaná na základě ustanovení § 86 zák. č. 55/1956 Sb. pod č. 77/1957 Ú. l. upravuje v § 1 odst. 1 písm. c) také nároky na zvýšení důchodu přiznaného podle jiných předpisů než podle předpisů o důchodovém zabezpečení zaměstnanců, jestliže poživatel vstoupil do zaměstnání v pracovním poměru a stal se tak účastným důchodového zabezpečení zaměstnanců. V části sedmé této vyhlášky jsou pak upraveny nároky, jež přísluší pracujícím důchodcům. Podle nadpisu této části sedmé vyhlášky, jakož i podle obsahu jsou tu speciálním způsobem mimo jiné upraveny případy, kdy poživatel invalidního, resp. starobního důchodu přiznaného podle předpisů o důchodovém pojištění osob samostatně hospodařících, vstoupí do zaměstnání v pracovním poměru. Toto ustanovení má, jak uvedeno povahu ustanovení speciálního pro případ, že jde o nárok pracujícího důchodce. Je proto nutno při řešení dané otázky vycházet především z tohoto ustanovení. Podle tohoto ustanovení zvyšuje se v takovém případě starobní důchod za každý rok zaměstnání o 2 %, 1 1/2 % nebo 1 % z průměru ročních hrubých výdělků dosažených po přiznání důchodu, a to podle toho, v které pracovní kategorii byl v té době zaměstnán. Jestliže toto ustanovení nerozlišuje případy, kdy pracující důchodce je dále zaměstnán, aniž splnil podmínky pro přiznání nároku na starobní důchod podle ustanovení zákona č. 55/1956 Sb. od případů, kdy tyto podmínky splnil, není ani důvodu, aby při výkladu tohoto zákonného ustanovení byly tyto případy rozlišovány.

Tento závěr je v souladu s celkovým pojetím pojištění zaměstnaneckého a pojištění osob samostatně výdělečně činných a došel svého zřejmého výrazu i v ustanovení § 86 písm. c), z něhož jasně plyne citací §§ 11 a 15 zák. č. 55/1956 Sb. a výslovným vypuštěním § 18 cit. zák., že v případě důchodu poskytovaného podle jiných předpisů než podle zákona č. 55/1956 Sb. není ani nové vyměření důchodu podle ustanovení § 18 cit. zák. přípustné. Také důvodová zpráva k § 86 písm. c), v níž se uvádí, že tímto ustanovením má být umožněno zvýšení důchodů poskytovaných podle předpisů o důchodovém pojištění, jestliže jejich poživatelé dále pracují jako zaměstnanci, nasvědčují správnosti uvedeného závěru. Za tohoto stavu věci není na místě uvažovat věc se zřetelem na obecné zásady o souběhu důchodů, je-li zde speciálním způsobem otázka nároku pracujících důchodců v případě, že jsou dále zaměstnání, vyřešena.

Pokud proto krajský soud posuzoval věc odlišným způsobem, učinil tak v rozporu s ustanovením § 86 písm. c) zák. č. 55/1956 Sb. a § 17 odst. 2 vyhl. č. 77/1957 Ú. l.